

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Pb. 8019 Dep

ARBEIDS OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

0050 Oslo

MOTTATT

03 OKT 2007

Oslo 2007-10-01

Høringsuttalelse om innføring av tidsfrister for plikt til universell utforming av IKT i ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov

Vi viser til høringsbrev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Fornyings og administrasjonsdepartementet om innføring av tidsfrister for krav om universell utforming, med høringsfrist 1. oktober 2007.10.01.

I Dysleksiforbundet er vi lettet og glad for at mindretallets forslag i NOU 2005:8 om innføring av tidsfrister for krav til universell utforming av IKT er blitt fulgt opp med denne høringen. Manglende tilgjengelighet til IKT kan ekskludere store grupper fra samfunnsdeltagelse.

4. Definisjonen av IKT

I høringsnotatet foreslås det at IKT skal avgrenses fra "embedded" IKT. Dysleksiforbundet mener at denne avgrensningen er uheldig. I høringsnotatet er "embedded" teknologi oversatt med integrert IKT. Integrert IKT påvirker brukergrensesnittet. Det virker lite hensiktsmessig å avgrense IKT slik at kommunikasjonsløsninger blant annet på busser og trikker ikke omfattes av rettskravet til IKT.

IKT betyr økte muligheter for deltagelse for mange med lese- og skrivevansker, Mangel på universell utforming av IKT løsninger fører til utestengelse fra samfunnsdeltagelse. Mange studenter og arbeidstagere med lesehemninger blir ekskludert fra informasjon på studiestedet og arbeidsplassen pga av at de interne informasjonssystemene eller deler av dem ikke er universelt utformet. Dysleksiforbundet mener at rettskravet om IKT løsninger også må omfatte alle offentlige og private arbeidsplasser og utdanningsinstitusjoner.

Dysleksiforbundet går imot AIDs og FADs forslag om at universell utforming ikke skal gjelde for integrert teknologi. Kravet om universell utforming av IKT rettet mot allmennheten må gjelde generelt uten avgrensninger.

I tillegg må reguleringene omfatte alle offentlige og private arbeidsplasser og utdanningsinstitusjoner.

5 Lovforankring av tidsfrist for plikten til universell utforming av IKT

Dysleksiforbundet støtter AIDs og FADs forslag om at krav til tidsfrist mv for plikten til universell utforming av all IKT bør tas inn i egen bestemmelse i loven.

6 Virkeområde for plikten

Dysleksiforbundet mener at virkeområdet for plikten må omfatte all IKT rettet mot allmennheten. I tillegg mener vi at virkeområdet også må omfatte arbeidsplasser og utdanningsinstitusjoner.

7. Tidsfrister og utarbeidelse av standarder/retningslinjer

Dysleksiforbundet støtter AIDs og FADs forslag om at kravet til universell utforming av IKT, skal legges til grunn ved neste løsningsversjon og gjelde fra 1. januar 2011.

Vi mener videre at den endelige fristen for nå all eksisterende IKT rettet mot allmennheten skal være universelt utformet settes til 1. januar **2019**.

Dysleksiforbundet ønsker å understreke viktigheten av at de som skal utarbeide standarder/retningslinjer gjør dette i tett samarbeid med brukerorganisasjonene. Det er foreksempel av avgjørende betydning for dyslektikere at det velges gode nok taleløsninger.

8.2 Hvilken myndighet bør håndheve kravet

Dysleksiforbundet mener at tilsynsmyndighet og klagebehandling bør plasseres hos Likestillings- og diskrimineringsombudet og nemnda.

Dysleksiforbundet mener at det bør etableres et ekspertorgan som utvikler og følger opp innføringen av de nasjonale tilgjengelighetsstandarder, gir råd og veiledning til virksomheter innenfor sektoren og rapportere utviklingen til sektormyndighetene. Dette nye tilgjengelighetsorgan/ekspertorganet må inneha spisskompetansen på hele tilgjengelighetsområdet uavhengig av sektor.

8.3 Tilsynsmyndighetenes reaksjoner ved brudd på krav om tidsfrister for universell utforming av IKT

Dysleksiforbundet støtter forslaget fra AID og FAD om å innføre en egen hjemmel for pålegg om retting mv. mot en virksomhet ved manglende oppfyllelse av plikten og at pålegget kan følges opp med tvangsmulkt. Dysleksiforbundet mener at det er svært viktig at tilsynsmyndighetene gis effektive virkemidler i arbeidet med å håndheve loven.

8.4 Spørsmål om det bør knyttes en dispensasjonsadgang til bestemmelsen

Vi mener at det kan være behov for å innføre en dispensasjonsadgang, men dispensasjonen må kunne påklages.

Dispensasjonsadgangen bør legges til nytt ekspertorgan jfr. Forslag under 8.2, med Likestillings- og diskrimineringsnemnda som klageinstans.

8.5 Informasjon og veiledning

Dysleksiforbundet mener at Likestillings- og diskrimineringsombudet må ha et ansvar til å informere og veilede. I tillegg må ansvarlig sektormyndighet ha et informasjonsansvar.

8.6 Begrensninger i domstolenes overprøvingsadgang

Etter Dysleksiforbundets oppfatning bør domstolene ha full overprøving og ikke bare begrenset til å gjelde rettsanvendelsen.

Vi støtter forslaget om at det settes en søksmålsfrist på tre måneder.

11. Økonomiske og administrative konsekvenser

Vi er enig i at det vil være beskjedne kostnader knyttet til uinnføring av et krav om universell utforming av ny IKT. Vi mener at det er all grunn til å anta at den samlede samfunnsøkonomiske gevinsten klart vil være større enn de samfunnsøkonomiske kostnadene

Vennlig hilsen

Finn Dybvik
Forbundsleder

Marianne Grønner
Generalsekretær